GAZETA KRAKOWSKA

Nro 67.

Z KRAKOWA DNIA 20 SIERPNIA 1820 ROKU W NIEDZIELE

Z Warszawy d. 12 Sierpnia.

Wypis z Protokułu, Sekretaryatu Stanu Królestwa Polskiego.

Z Bożey Łaski,

MY ALEXANDER I.

Cesarz Wszech Rossyy, Król Polski &c. &c. &c.

Wziąwszy na uwagę rapport, w którym Namiestnik Nasz wystawia Nam w imieniu Depu: wyznaczoney artykułem 19 Naszego postanowienia z dnia 15 Czerwca 1817 r. iż czas trzyletni zostawiony artykułem 17 tegoż samego postanowienia, osobom prywatnym dla złożenia dowodów do tytułów honorowych, których teraz używaią, uznany został za niedostateczny z powodu, iż znaczna liczba osób znayduie się dotychczas w niemożności dostarczenia powyższych dowodów, tak dla odległości mieysc, w których się one znayduią, iak z przyczyny trudności w ich wyszukiwaniu, oraz do wielu innych niespodziewanych przeszkód, postanowiliśmy i stanowiemy:

Artykuł 1. Termin oznaczony artykułem 17 Naszego postanowienia dla udowodnienia tytułów honorowych o rok ieden przedłużonym zostanie.

Art: Wykonanie ninieyszego postanowienia i umieszczenie go w dzienniku Praw Namiestnikowi Naszemu i Senatowi Królestwa Naszego Polskiego polecamy.

Dan w Carskiem-Siele d. 5/17 Lipca 1820.

(podpisano) ALEXANDER.

przez Cesarza i Króla

(L. S.) Minister Sekretarz Stanu

(podpisano) *Ign. Sobolewski.*

Zgodno z Oryginałem:

Minister Sekretarz Stanu

(podpisano) *Ign. Sobolewski.*

Zgodno z Oryginałem:

Radca Sekretarz Stanu, Jenerał Brygady

(podpisano) *Kossecki.*

Minister Prezyduiący w Kommissyi Rządowey Sprawiedliwości

(podpisano) *Badeni.*

Dnia 6 b. m. i r. w Kościele PP. Wizytek w Warszawie odbył się uroczysty obrządek konsekracyi JW. Ignacego Czy-

żewskiego, Biskupa Augustowskiego. Konsekratorem był JW. Prazmowski, Biskup Płocki Senator Królestwa. Assystowali JW. Lewiński, Biskup Podlaski Senator Królestwa, i JW. Dzięcielski, Sufragan Kaliski.

Po tygodniowym pobycie swoim w tey Stolicy Wielki Poseł Szacha Perskiego, Mirza Abul Hassan Chan, opuścił dnia onegdayszego Warszawę, udaiąc się na Brześć Litewski do Moskwy. Zatrzymał się umyślnie dłużey dni kilka do powrotu Jego Cesarzewicowskiey Mości Wielkiego Xcia Konstantego dla złożenia Mu swego uszanowania. Przez cały czas pobytu swego w Warszawie, starał się poznać wszelkie piękności tego miasta, pokazywał się na mieyscach poświęconych zabawie, i z upodobaniem w przytomności licznie zebranych osób odwiedzał ogrody publiczne. Zwiedziwszy całą prawie Europę, widział woyska różnych narodów, ale przypatrzywszy się Instytutom woyskowym w Warszawie, i maiąc sobie kilkakrotnie przez Jego Cesarzewicowską Mość W. Xcia Konstantego okazane woysko Polskie, z wielkiem upodobaniem przypatrywał się iego obrotom, publicznie oświadczył szczególne swoie ztąd zadowolnienie, i słusznie przyznał woysku naszemu przed innemi pierwszeństwo.

Z Paryża d. 2 Sierpnia.

D. 31 z. m. po południu w składzie winnym przed Paryżem P. Cabanis wszczął się pożar i rozszerzył się w krótce do innych składów. Około godziny 9 w wieczor przygaszono poniekąt ogień; ale rozżarzył się po północy i dopiero o godzinie 7 z rana zupełnie go ugaszono. W krótkim tym przeciągu czasu spaliło się 17 składów wina i wodki za rogatkami z 100,000 baczek (*)

Król pracuie znowu z Ministrami.

Hrabina Gotlandyi (Królowa Szwedzka) podpisała na pomnik Xcia Berry 500 Fr.

Ciepło doszło tu znowu do 26 stopni. Dobrego i obficie spodziewaią się tego lęta wina.

Przybył tu Xże Cambaceres.

Dla gwardyi Królewskiey kazano teraz 20,000 łożek zrobić; każdy gwardyjak ma na osobnem łożku sypiać.

Panny miłosierne obięły teraz obsługę i w tuteyszym szpitalu głucho-niemych.

Zwłoki 19to letniey znacznego rodu Panny, która tu niedawno umarła, zostały, odkopane, ponieważ do potroyney trumny kazała wiele kleynotów włożyć. Maia one bydź do Pruss, zkąd iest rodem, odwiezione.

Jedna z roialistskich tuteyszych gazet zapewnia, iż przez uwięzienia w Lombardyi zniszczono plan drugich nieszporów Sycyliyskich. Naczelnicy rewolucyi Neapolitańskiey obawiaią się, aby obce Mocarstwa nie wmięszały się do ich sprawy, a naybardziey przestraszył ich nagły powrot Arcyxięcia Rainera do Medyiolanu i pomnożenie woyska Austryiackiego w Lombardyi.

Dziennik Konstytucyyny utrzymuie, iż dziedziczna szlachta zostanie zwolna przez dzielną wolą ludu, który teraz tylko cnoty i zasługi ceni, zniszczoną. Na to przypomina gazeta Francyi czasy, w których cnotliwy Robespier był Bożkiem lu-

---

(*) Dla wielkiey konsumpcyyney opłęty od wina w Paryżu trzymane są za miastem składy.

do i mieman, a przecież Malesherbes poprowadzony został na rusztowanie.

Monitor umieścił w rozmaitościach: "Gdy kto włoży na ciebie kaydany i powie: bądź wolny! nie znaczyż to, że iesteś iego niewolnikiem? Taki iest stan dzisieyszey Europy!,,

Policyia kazała pozabierać u kupców wszystkie laski z palkami i siekierkami.

Cudzoziemcy, wyraża dziennik Sporów, oddaią hołd wyższości naszych kunsztów. Z rozkazu Cesarza Alexandra robione są we Francyi meble dla pałacu w Warszawie. Od przeszłey iesieni pracowano tu i w Lyonie nad niemi. Aksamitne i iedwabne obicia są prawie iednego koloru. Zwierciadła po 120 calów wysokie, a 60 szerokie są z iedney sztuki, a lustra z naypięknieyszego krzystału. Samo upakowanie odesłaney dotąd części tych rzeczy kosztować miało 30,000 Fr. Poiechał ztąd do Warszawy tapicer dla ustawienia tych meblów w pałacu.

W Mendeure (pod Besanson) odkryto szczątki Rzymskiego amfiteatru, który przeszło 25,000 widzów w sobie mieścić może; mury są z ciosanego kamienia po większey części w dobrym ieszcze stanie. Znaleziono tam ślady walki byków, pieniądze bite za Konstantego, i t. d.

Z Neapolu d. 22 Lipca.

Królewic Następca tronu iako Jeneralny Wikaryusz Królestwa mianował różnemi wyrokami ostatecznie Jenerała Porucznika Carascossa Ministrem woiennym i tymczasowem zawiadowcą Ministerstwa morskiego, a Jenerała Porucznika Roccaromana dowodcą piątey woyskowey dywizyi. Wyrok z dnia 19 nakazuie ustanowienie dwóch junt, iedney z 10 a drugiey z 12 członków, pod prezydencyią Jenerałów Pepe i Filangieri (Xięcia Satriano) które w przeciągu miesiąca maią zlustrować wszystkich jenerałów i officerów i podzieliwszy ich na trzy klassy 1) zdatnych do służby polowey, 2) do garnizonowey i 3) niezdatnych do żadney służby, podać ich spis Ministrowi woiennemu. Innym wyrokiem zniesiony iest dotychczasowy regulament służby, a zaprowadzony dawny Francuzki.

Obwieszczeniem z dnia 14 b. m. nakazane iest składanie dotychczasowych podatków aż do nowego urządzenia parlamentu, ponieważ przez zawczesne zmnieyszenie podatków zrobiłby się uszczerbek w wydatkach służby publiczney.

Jenerał Pepe napomniał odezwą zbroynych obywateli prowincyi Kapitanatu, którzy nienależą do legionów, aby na łono swych rodzin wrócili.

Zwolna idą dotąd czynności handlowe, ale spodziewaią się, iż tak handel iako i rolnictwo podniosą się znacznie, skoro tylko parlament zmnieyszy dotychczasowe celne opłaty. Podniesienie się o 10 od sta ceny żyta ucieszyło bardzo rolników.

Cenzura iest tu iuż zniesiona i wprowadzanie zagranicznych Xiążek dozwolone.

Liczbę narodowych gwardyy w całem Królestwie naszem podaią do 100,000.

Namiestnik Królewski w Sycylii Nasselli wydał przed odpłynieniem z portu Palermskiego dnia 17 Lipca do ustano-

wioney przez niego tymczasowey junty następuiącą odezwę:

" Panowie Członki tymczasowey Junty! Oddaię wam rządy Sycylii; rzeczą waszą będzie utrzymać spokoyność na całey wyspie, a mianowicie w stolicy. — Gdyby dom móy nie był od mnóstwa ludu, grożąc mnie i moiey rodzinie śmiercią, ustawicznie szturmowany; gdyby żołnierze moiey gwardyi nie byli od pospólstwa pokaliczonemi, z których dwóch odrazu zabito, nie byłbym się od powierzonego mi przez Monarchę zarządzania tą wyspą i utrzymania iey konstytucyi oddalił; ale gdy przeszło 200 razy z fuzyy do mego domu wystrzelono, byłoby z mey strony nierozsądkiem pozostać dłużey. Byliście świadkami tego, co uczyniłem; niemam sobie do wyrzucenia, ażebym postąpił przeciw życzeniom narodu i rozkazom Monarchy; czyniłem, co tylko mogłem, dla zapobieżenia zaburzeniom. — Przeznaczone do utrzymania porządku woyska nie miały do meiego na okręt wsiędzenia, co o godzinie 4 z południa nastąpiło, żadnego zemną związku i nie mogłem się z pewnością dowiedzieć, co się daley stało. Niemam tu co czynić; bądźcie odemnie szczęśliwszemi; pragnę tego dla szczęścia moiey oyczyzny i moich współziomków.

(podp:) *Nasselli.*

Z Liworna odebraliśmy tu następuiącą dalszą wiadomość o okropnych w Palermo zdarzeniach od ocznego świadka, który dnia 19 Lipca w wieczór to miasto opuścił:

Woysko po trzech dniowey rzeźi zostało zupełnie pokonane; kilka set zabitych żołnierzy leżało po ulicach, a resztę poymano i w więzieniu galerowych więzniow zamknięto, przed którem siedzący tam przed kilku dniami zbrodniarze straż trzymaią. Wyładowane kartaczami działa zatoczone są przed tem więzieniem, dla wystrzelania na pierwszy znak osadzonych tam żołnierzy. Trzy do czterech tysięcy Palermianów leżało także zabitych po ulicach. — Rząd, ieżeli go tak nazwać można, znaydował się w ręku przełożonych kupieckich, którzy uzbroionem pospolstwem dowodzą i niejako senat stanowią, którego rozkazom pospolstwo ślepo iest posłuszne. Powszechnym okrzykiem był: " niepodległość i wieczny oddział od Neapolu; „ lecz ci którzy go początkowo wznowili, znikněli z placu widowiska, a ieżeli się który potem z nich pokazał, padł ofiarą zapalczywości ludu. Głowy Xiążąt Cattolica i Villafranca (ostatni był Ministrem podczas Sycyliyskiego parlamentu, a oba byli naygórliwszemi rewolucyionistami) zostały na polach w środku miasta, a zwłoki poćwiertowane w rożnych ulicach na widok publiczny wystawione. Mnóstwo innych osób, pomiędzy któremi wymieniaią dowodcę portu, tudzież Xiążęta Paterno i Couto, zostały także zamordowane. Ofiary zaś prywatney zemsty są niezliczone. Za usilowanie tylko ukrycia 3 czyli 4 officerów został ieden obywatel roztrzelany i zwłoki iego na drzwiach własnego domu przybito. Wiele domow zostało zrabowanych lub sprzęty z nich na ulicę powyrzucano i spalono. Dla zwiększenia okropności zaczęło brakować żywności, ponieważ w tem zamięszaniu nikt do miasta nic nie dowozil; zbroyni iednak chłopi tysiącami cisną się ciągle do miasta. Sądzą powszechnie, iż w przy-

podłu głodu, uwięzieni żołnierze padną naypierwey iego ofiarą. — Wszystkie znayduiące się w porcie Palermskim okręty przytrzymane zostały; pozdeymowano z nich żagle, a maytków uwięziono. — Jle dotąd dowiedzieć się można było, reszta wyspy była spokoyną; ale powszechne słyszeć się daie życzenie niepodległości i oddziału od Neapolu. Jedna tylko Messyna zdaie się bydź skłonną do przyięcia ogłoszoney w Neapolu konstytucyi, ieżeli stolica Rządu z Palermo do tego miasta przeniesioną zostanie.

Poźnieysze z Palermo pod d. 20 Lipca doniesienia są cokolwiek pomyślnieysze. Arcybiskup chodził z niesionym przed sobą krzyżem po ulicach i napominał rozhukany lud do ludzkości i spokoyności. Spodziewano się zatem, iż ostatnia przecież acz powoli przywroconą zostanie.

Wysłaney ztąd wyprawy nie wpuszczono do portu Palermskiego i musiała do Messyny popłynąć.

Z Madrytu d. 25 Lipca.

Pisma tuteysze zawieraią następuiący wyimek z mowy Jenerała Quirogi mianey w klubie Lorencini, teraz konstytucyynym: "Tam gdzie woysko iest tylko narzędziem despoty, niema dla niego ani honoru, ani sławy; ale tam, gdzie iedno z ludem znaczy, gdzie iest ręką tego samego ciała, niema większey ozdoby nad suknią żołnierską. Jest to wielki błąd chcieć woysko przeciw ludowi postawić. Woysko iest obroną i tarczą ludu, ponieważ złożone iest z iego młodzieży i iego pracą utrzymywane. Przez wyraz lud, odróżniam narod od tak zwanego pospolstwa. Przez pospolstwo rozumiem tych wszystkich, którzy sprzeciwiaią się obyczayności, porządkowi i posłuszeństwu prawom. Przeciw takiemu pospolstwu powinien lud dobyć narodowego swoiego miecza, to iest użyć konstytucyynego woyska! My Hiszpanie utrzymamy dawną naszą sławę, którą nam cała Europa przyznała, iż iesteśmy żelaznemi ludźmi. Lecz dla tego samego nie powinniśmy się do dziecinney poniżać polityki, iak ościenny narod zanadto często czynił. Chcieliśmy konstytucyynego Rządu, iaki istniał przed Filipem 2gim. Ten iest zaprowadzony i wszystkie nasze życzenia są dopełnione. Nie pozostaie nam więc, iak zatrudnić się przywroceniem dobra narodowego. Zaden Hiszpan nie chciałby zapewne mieć Króla, któryby tylko cieniem był. Dla tego też Monarcha nasz posiada wszystkie prerogatywy, które tylko z wolną konstytucyią pogodzić się daią. Król Hiszpański wszystko zrobić może, skoro tylko zgodnym iest z swoim ludem. Oba ieden tylko maią interess, oba nie mogą iak tylko iednakowego szczęścia i sławy pragnąć. Oto iest polityczne wyznanie, które każdy zaprzysiągł. Jak za naszą Religiią, tak za konstytucyią, Króla i Oyczyznę należy nam żyć i umierać."

Gdy w Hiszpanii większa część dobr znayduie się w rękach duchowieństwa i wysokiey szlachty, a włościanie iako mało posiadaiący własności, prowadzą włoczące życie i oddaią się kradzieży, przeto Deputowany Isturiz wniosł w Stanach o uchwalenie, aby wszystkie dobra bez różnicy mogły bydź przez właścicielów komu bądź sprzedawane, tak izby dobra klasztorne nie zostawały w martwych ręku, a wysokiey szlachcie nie było wolno

urządzać majoratów dla starszych synów, ale dzielić ie prawem spadku pomiędzy wszystkie dzieci. Tym sposobem pomnoży się liczba właścicieli i dotychczasowi wyrobnicy staną się w czasie gruntowemi posiadaczami. Proiekt ten zapewne się utrzyma.

Na posiedzeniu Stanów d. 16 Deputowany Varges de Ponce wniosł, aby dla uwiecznienia d. 9 b. m. w którym Król konstytucyią zaprzysiągł, uchwalonem zostało: 1) iżby na tronie, na którym Król wykonał przysięgę, wyryte było imie Ferdynanda VII; 2) iżby w sali osadzony był kamień z wyrażeniem dnia wykonaney przez Króla przysięgi; 3) iżby Malarz nadworny J. K. Mci odmalował wiernie tę wysoką uroczystość; 4) iżby na placu Stanów postawione były na tę pamiątkę dwa słupy ieden z Hiszpańskim, drugi z łacińskim napisem; 5) iżby medal był wybity.

Na posiedzeniu d. 21 odczytał Minister spraw wewnętrznych rapport z Galicyi i doniosł Stanom, iż kilka batalionów milicyi oświadczyło poyść z woyskiem liniiowem na granice Portugalii przeciw rozszerzaiącey się tam coraz bardziey rewolucyyney juncie.

Na posiedzeniu dnia 23 Deputowany Sancho wniosł proiekt do uchwały, ażeby żaden nowy klasztor nie był zakładany, ani professyi nie czyniono. Wszyscy zakonnicy, którzy zechcą maią bydź sekularyzowanemi; wszyscy Xięża i klasztory podlegać maią dyecezalnym Biskupom; Mnichom zabroniona iest kwesta; dobra duchowne uznane są za narodowe i służyć maią w części na wynagrodzenie woyska i na spłacenie pożyczki. Nakoniec Biskupi nie powinni nikogo święcić dopoki znayduie się dostatkiem Xięży w dyecezyi. — Daley wniesiono, ażeby liczba członków rady stanu pomnożona była do 40; ażeby własność cudzoziemców nawet podczas woyny nie była ani zabierana, ani przytrzymywana; ażeby Król w wszystkich aktach publicznych nazywany był Ferdynandem Wielkim; ażeby Ministrowie donieśli zgromadzeniu wiele utrzymanie twierdz na brzegach Afrykańskich Ceuty, Melilli i Peoon de Velez kosztuie, dla rozważenia czyli nie byłoby użyteczniey ustąpić ie Marokowi, a koszta te raczey na utworzenie floty dla zasłony handlu obrócić. (Ceuta iest więcey ważną dla Anglii niżeli dla Hiszpanii, ponieważ leży na przeciwko Gibraltaru.)

W prowincyi Grenadzie Alkad nie dozwolił patryiotycznemu towarzystwu miewać posiedzeń, ponieważ w programacie swoim nazwało się uprzywileiowanem bractwem, a konstytucyia żadnych uprzywileiowanych zgromadzeń nie dozwala.

Arcybiskup Santiago (stolicy Galicyi) wydał list Pasterski, w którym wyraził: "Nie wierzcie, kochani Bracia, że przez zniesienie Inkwizycyi ustał zakaz czytania bezbożnych i gorszących Xiążek, które znayduią się w Indexie. Zakaz czytania takowych Xiążek należy do Papieża i Biskupów, którzy udzielili tylko tey władzy Inkwizycyi, ale po iey ustaniu wraca się do nich.„ W tym liście zakazuie Arcybiskup plebanom wykładania ludowi konstytucyi z ambon, i nakazuie im tylko zalecać ludowi posłuszeństwo ustawom.

Redaktorowie gazety Miscelanea maią w sali Stanów wygodne siedzenie,

dla opisywania dokładnie ich obrad.

W nocy na 16 b. m. kula trafiła w kaszkiet stojącego na straży żołnierza gwardyi narodowey, lecz nie docieczono kto do niego strzelił.

Z Londynu d. 1 Sierpnia.

W przeszłym tygodniu patryiotyczne towarzystwo tuteyszych Hiszpanów obchodziło wielkim obiadem w starey Londyńskiey gospodzie otworzenie zgromadzenia Stanów, podczas którego Ambassador Hiszpański Xiąże Frias prezydował. Po spełnieniu zdrowiów pomyślności Hiszpanii, konstytucyynego Króla Ferdynanda VII i t. d. Miał Xiąże Frias mowę, w którey między innemi wyraził: "Bohatyrski nasz Naród, Mci Panowie, w kilkunastu latach po dwa razy ściągnął na siebie podziwienie świata. W iednym czasie walczyliśmy za wolność, a w drugim żądaliśmy zwrócenia nam Xięgi, którą dzieci nasze krwią uzyska. Nowy ten bohatyrski czyn okazał dowodnie, że natężenia nasze uwolnienia się od obcego iarzma, pochodziły nietylko z patryiotycznych uczuciów, które znaleść nawet można w nieoświeconych narodach, ale też z szczerey miłości do wolności. Król zaprzysiągłszy konstytucyią w zgromadzeniu Stanów, przydał do laurów tryumfu koronę obywatelską, która zdobi skronie wolno urodzonych mężów. Ten nasz Król, któregośmy pragnęli, któregośmy oswobodzili i za któregośmy się zemścili, nie wszedł zwyczaynym sposobem na tron, ale przez męztwo i natężenie swoiego ludu, zaprzysiągł zato zachować nasze wolności, któreśmy drogo okupili i okazał przez to widok, iakiego w dziejach niema przykładu. Swiętobliwe przyrzeczenie Króla otwiera drogę do naywiększey szczęśliwości, a mianowicie do poiednania zamorskich naszych współbraci, którzy używaiąc równey z nami wolności, nie potrzebuią iey w nieużyteczney i zgubney szukać rewolucyi."

Ciągle ieszcze składaią Królowey adressy. Pomiędzy złożonemi iey w tych dniach, znaydował się ieden od Ilchestru, który ułożyć miał siedzący tam w więzieniu znany Hunt. Tak nazwana myśląca i pracuiąca klassa mieszkańców Londyńskich odbydź także wczoray chciała w szynkowni Jakobsbrunen zwaney zgromadzenie, dla ułożenia adressu do Królowey. Lecz Lord Prezydent kazał gospodarzowi zapowiedzieć, iż ieżeli dozwoli podobnego zgromadzenia w swem domu, tedy utraci przywiley. Gdy to niezdawało się skutkować, posłano konstablów do szynkowni, którzy zapowiedzieli naczelnikom zgromadzenia, iż zgromadzenie przerywaiące spokoyność miasta nie może się w iego obwodzie odbydź, i ieżeli się nie rozeydą, tedy będą gwałtem rozpędzonemi. Zebrani do 400 szewcy, krawcy, kotlarczykowie i kominiarczykowie postanowili nakoniec przenieść swoie zgromadzenie do szynkowni pod koroną za miastem i obrali prezesem swoim czeladnika ciesielskiego. Zgromadzenie odbyło się w nader małey izdebce i nadzwyczayne gorąco dokuczało iego członkom; pomimo iednak gorąca mówił prezes blisko dwie godziny o cierpieniach Królowey i naganiał systemat szpiegowstwa. Na końcu rzekł: "Gdy my zechcemy Królowey bronić, chciałbym

wiedzieć kto nam się oprzeć potrafi; ani włos na iey głowie nie może bydź zakrzywiony, skoro odezwie się za nią głos ludu, ponieważ głos ludu ma moc polityczną, i iedynie iemu winnismy tę trochę wolności, którą ieszcze posiadamy. Lord Castlereagh mówi w prawdzie z pogardą o niższey klasie ludu; ale ten lud iest właśnie ramieniem kraiu i twórcą wszystkich zbytkowych rzeczy, których ten Pan używa. Winszuię zgromadzeniu szczęścia do postępow, które wolność w tey chwili na stałym lądzie czyni. „ Znany z noszenia chorągwi podczas zgromadzeń reformatorów Waddington przybył także na to zgromadzenie, i oświadczył swoie zdanie, że Król zupełnie iest niewinny w prześladowaniu Królowey; ale wpuszczono iad do iego uszu. Uchwalono rozmaite postanowienia, a między innemi, iż naypodleysza klassa ludu, iak ią nazywaią, daie wyższym dobry przykład i przez obronę Królowey okazuie iak iest użyteczną w społeczności ludzkiey. Adress do Królowey iednomyślnie uchwalony został. Policyia przestrzegała, aby iakiey zdrożności nie popełniono.

Królowa odwiedziła wczoray szkołę ubogich dziewcząt w mieście i 300 znayduiącem się tam dziewczętom sprawiła nową odzież, który dar przyrzekła corocznie ponawiać.

W niedzielę wyiechała Królowa pierwszy raz w nowym powozie z herbem i cyfrą Królewską. Sprawiła także taką liberyią, iakiey Król używa.

Królowi ustąpił zupełnie z ręki ból podagry, i znaydował się w sobotę z Xiążętami bracią na obrotach woyskowych o kilka mil od Londynu.

Patron i były Wielki Sędzia wysp Jońskich, P. Henry, poiechał do Włoch, dla zbierania dowodów i świadectw na obronę Królowey. Mowi dobrze ięzykiem Włoskim i dyplomatyczni tam nasi aienci odebrać mieli zalecenie dopomagania mu we wszystkiem. Niedawno przybyło tu znowu dwoch świadków za Królową z Medyiolanu.

Słychać, iż woysko pomnożone tu zostanie do 17 b. m. 8000 ludzi, i mocne oddziały bronić będą przystępu do obu izb parlamentu. Sprawa Królowey ma bydź dopiero po ukończeniu ogłoszona.

Pewna Dama w Edinburgu wyszywa piękną suknią dla Królowey. Biega także proiekt sprawienia Królowey srebrnego serwisu przez składki.

Z Genui piszą pod d. 18 z. m. iż w nayzamieszkanszych częściach tego miasta poprzylepiano następuiący osnowy kartki: " Genueńczykowie! Pomniycie na dawne wasze walki za wolność; zastanowcie się nad tem, co zaszło w Neapolu. „ Wszystkie zaraz rano poodrywała policyia nim ie ieszcze lud postrzegł. Rząd śledzi sprawców i nie zaniedba wyznaczyć kary za powtórzenie.

Wczoray odebrano na giełdzie wiadomość: że Austryia posele woyska do Włoch, przez co spadły papiery i nie chciano ich nawet po zniżoney cenie kupować.

Z wyspy S. Heleny nadeszły tu doniesienia do 20 Kwietnia. Odebrano tam wiadomość o śmierci Króla i Xcia Kentu. Bonaparte był zdrowy i przechadza się od niejakiego czasu często.

DODATEK DO N.ro 67. GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 20 SIERPNIA 1820 ROKU W NIEDZIELĘ

— *Z Krakowa* —

SENAT RZĄDZĄCY

Wolnego, Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i tego Okręgu

Gdy Zwłoki Kościuszki w grobach Królów Polskich złożonemi zostały, ogłosił był Senat składkę na wzniesienie Pomnika dla ostatniego swobód Oyczystych Obrońcy. — Dwa lata ledwie ubiegło, a już takowa pomimo twardości czasów summę 20,000 przeniosła. — — W nadziei ściągnięcia złożonych po innych mieyscach zasiłków, w mocney ufności, że gorliwość Rodaków ieszcze w pomoc usiłowaniom Naszym pośpieszy: Senat Rządzący Wolnego Miasta Krakowa przedsięwziął zaiąć się niezwłocznie dopełnieniem tak świętey, tak uroczystey powinności. A zwracając uwagę na pamięć uniesionego do wieczności Bohatera, na zamożność kraiową i na samą wielkość przedmiotu, postanowił oddać Kościuszce hołd taki, który sięgaiąc wspaniałey prostoty pierwiastkowych wieków nas ey Oyczyzny, zaświadczyć ma Potomnym, o całym ogromie żalu, i uwielbienia naszego. — Oto w bliskości tego Starożytnego Grodu, uderzaią kraiowca i przechodnia, proste, a okazałe Wandy i Krakusa Mogiły. Czterdzieści pokoleń pochłonęły grobowce, zniknęły obok nich z powierzchni Ziemi wspaniałe gmachy, Zamki warowne, zatarły się wznoszone ręką nieudolney sztuki, tylu znakomitych Mężów Pomniki; a te Starożytne Mogiły, usypane rękami Naddziadów Naszych, urągaią się z zawisci czasów, i długo ieszcze urągać się nieprzestaną. — Niech więc Ten, który tak świetnie dzieie dawney Polski zakończył, używa równey czci pierwszym założycielom Naszey wielkości; niech dzień Jego zgonu, będzie dniem Narodowey żałoby; niech Polska obok wsławionych Imion Krakusa i Wandy, Imie nieśmiertelne cnotliwego Kościuszki wspomina.

By więc to przedsięwzięcie, w samym początku należney sobie nabyło powagi, Senat Rządzący Wolnego Miasta Krakowa nie mogąc dla zachodzącego w tym roku Święta odbyć zamierzoney Uroczystości w dniu 15tym Października r. b. iako w dni dorocznym zgonu Kościuszki, postanow

w następnym dniu szesnastym tegoż miesiąca założyć z przyzwoitą okazałością podstawę maiącey się wznieść na cześć Jego Mogiły; a Góra Bronisławy przyległa Starożytney Polski Stolicy, wyższa i okazalsza nad inne, będzie mieyscem, na którem w przeciągu lat kilku z Oyczystey Ziemi, i głazu kralowego, dzwignie się Pomnik z tym napisem: "Kościuszce!,,

Szanowne Duchowieństwo, Urzędnicy, Obywatele, Ziemianie! Wy Towarzysze Oręża Kościuszki! Wy Jego Cnot, skromności i Męztwa Wielbiciele! — Wy za których krew szlachetną przelewał, — Wy którzy pragniecie Potomstwu swemu, rzadki wzór Bohaterstwa Jego do naśladowania przekazać! — Wy iednem słowem Polacy i Polki, ubiegaycie się do tak świetnego Zamiaru. Wesprzyycie uczestnictwem waszem usiłowania Rządu, ażebyśmy wszyscy z chlubą rzec mogli o sobie: Te ręce usypały Kościuszki Mogiłę.

W Krakowie d. 19 Lipca 1820 r.

Wodzicki.

Mieroszewski, Sek. Jn. Sen.

Z Włoch d. 30 Lipca.

Gazeta Rzymska nie opisuiąc zaszłey w Neapolu rewolucyi, ogłasza iednak wszystkie od tey chwili wydawane wyroki, a nawet tyczący się zaszłych w Xięstwach Papiezkich Ponte-Corvo i Benewencie zdarzeń, nie wspomniawszy poprzedniczo o tych zdarzeniach. — Słychać, iż zoletni Król obu Sycylii Ferdynand zamyśla złożyć koronę i resztę życia przepędzić w iednym z letnich zamków, a podług innych wieści w Rzymie.

Dwor Sardyński ziedzie w połowie przyszłego miesiąca do Genui z Królewną Maryią Teressą, narzeczoną Następcy Xięstwa Łukieskiego, która popłynie potem na fregacie do Luki.

Królestwo Wirtembergscy bawią ciągle w Genui i używaią kąpieli morskich.

Medyolańska gazeta wymienia pomiędzy przybyłemi do tego miasta cudzoziemcami: Ladegario Persico, lekarza Królowey Angielskiey, i Bergami, iey jałmużnika. Oba przybyli z Pesaro. — Z powodu sprawy tey Monarchini zachodzi wielka korrespondencyia z Angliią; niedawno odeszło tam iedną pocztą z Medyolanu 340 listów.

W przeszłym tygodniu poszło z portów Włoskich wiele broni do Janiny.

Podług okrętowych doniesień eskadra Algierska obledz miała miasto Tunis.

Z Rzymu donoszą, iż Rozboynik Jakób Carcasole, którego oddawna śledzono, w bitwie z wysłanemi przeciw niemu woyskami pod Kapitanem Maraschi d. 17 b. m. w okolicy Subiaco zabity został, a dwa iego wspólnicy Gasparone i Corridi mocno są ranionemi i spodziewa ich się rzeczone woysko schwytać.

Z Austryi d. 29 Lipca.

(*Z Gazety Berlinskiey.*)

Xiąże Cariati wyiechał dnia 28 z Wiednia na powrot do Neapolu. Rozmawiał kilkakrotnie z Xięciem Metternich; ale u N. Cesarza nie otrzymał posłuchania. Pomiędzy wyieżdzaiącemi umieszczony iest Xże Cariati w gazecie Dworskiey tylko iako Jenerał Sycyliyski. (Dziennik Frankfortski dołączył do doniesienia z Wiednia o nieprzypuszczeniu Xcia Cariati przed Cesarza, następuiącą uwagę: " J. C. K. Mość iest naturalnym protektorem spokoyności we Włoszech

a zaprzeczyć niemożna, iż przyięcie przez Króla Neapolitańskiego konstytucyi Hiszpańskiey było gwałtem wymuszone. Nie dozwolono mu nawet 8 dni czasu, których żądał, dla ułożenia zasad stósowney do kraiu konstytucyi, ale przymuszono go do przyięcia obcey konstytucyi, która niema nawet za sobą zalety doświadczenia, i którey niedokładność sami nawet teraz Hiszpanie uznaią. „)

Kilkanaście pułków około 20,000 ludzi wynoszących, znayduie się iuż w drodze do Włoch, a w krótce uda się za niemi ieszcze 30,000 ludzi. Pięćdziesiąt tysiącznem tem woyskiem maią bydź nietylko nasze, ale i Papiezkie kraie zasłonione i miane będzie baczne oko na poruszenia w Neapolu. Oprócz znayduiących się już w drodze do Włoch rzeczonych 50,000 ludzi, ma ieszcze bydź pod Pestem z 80,000 ludzi założony obóz, dokąd N. Cesarz udać się ma dnia 8 Września.

Arcyxiąże Rainer, Wicekról Lombardsko-Weneckiego Królestwa, kupił piękne dobra w Marchfelde o 4 godziny drogi od Wiednia, a dwie od Cesarskiego zamku Schloshof.

Z Tryestu powołanych do Anglii zostało do świadczenia przeciw Królowey dwóch posługaczów wielkiey tamteyszey gościnni.

Z Korfu d. 8 Lipca.

Między Ali Baszą Janiny i Portą nastąpić miał pokóy. Porta zezwoliła, iż Ali Basza zarządzać nadal będzie powierzonem mu Baszowstwem, wraz z Prewesą i Pargą, ale niema mięszać się do rządów przywłaszczonych przez niego prowincyy. Wypadek ten przyspieszyły zapewne z iedney strony ciągłe uzbraiania Porty, a z drugiey wstręt wielu woysk walczenia przeciw swoim współwiercom. — Korpus Janczarów w Stambule oświadczył się wyraźnie przeciw woiowaniu przeciw Ali Baszy; iuż, że nie może teraz opuścić stolicy, iuż że go nikt przymusić nie może do walczenia przeciw swoim współwiercom. Takiż duch nieposłuszeństwa okazał się w wybieraniu maytków do osadzenia woiennych okrętów, i musiano ie nakoniec rozmaitą zbieraniną osadzić.

Z Sztokólmu d. 1 Sierpnia.

Przybyłe tu i do Gotenburga Amerykańskie okręty zabieraią od przeszłego tygodnia wiele żelaza z kraiu naszego. W przeszłym tygodniu odważono w mieście naszem tego metalu do 10,000 okrętowych funtów.

Jako przykład po mnożenie się Szwedzkiego przemysłu przywodzą, iż znaczna część wypotrzebowanego w Sztokólmie koniaku pochodzi z Szwedzkich ziemniaków, którego naywięcey pędzą w prowincyi Blekingen. W innych prowincyiach warzą przedziwne piwo z ziemniaków.

Dla łatwieyszey dostawy opaśnego bydła do Sztokólmu, kazało kilku Właścicieli dóbr urządzić statek parowy w Schonen.

DONIESIENIA

Trybunał I. Instancyi W. M. Krakowa i iego Okręgu, podaie do publiczney wiadomości, iż gdy Licytacye: 1. Domu Nr. 333 przy ulicy Swieckiey do Jana Rychtera, na dzień 20. — 2. powtórnie zaś Nr. 619 do Jerzego Wiatrowicza. — 3. Nr. 620 do Grzegorza i Katarzyny Zieleńskich, przy ulicy Rożaney na dzień 27

— 4 Nr. 277/8 przy ulicy Gołębiey, do Sukcessorów: Dominika i Rozalii Prokiewiczów nieletnich, należących, na dzień 31 Lipca r. b. rozpisane, dla braku Licytantów do skutku nieprzyszły: przeto w myśl Prawa Seymowego, na Zgromadzeniu Reprezentantów dnia 15 Grudnia 1818 względem spustoszałych Domów zapadłego, do takowych Licytacyi, to iest: Domu Nr. 333 powtórny termin na dzień 30 Sierpnia. — Nr. 277/8 na dzień 6. — a Nr. 619 i 620 na dzień 7 Września r. b. trzeci termin naznaczonym został, a to pod Warunkami iuż kilkakrotnie ogłoszonemi. — W Krakowie dnia 31 Lipca r. b.

Mąkolski.
Skarzyński, Sekr.

W dniu 22 b. m. i r. o godzinie 9 ranney w Krakowie przy ulicy Gołębiey pod L. 256 w Kancelaryi Komornika odbędzie się licytacyia w drodze exekucyi, mocą którey mieszkania Domu przy ulicy Mikołayskiey pod L. 649 na pierwszym piętrze, sklep na dole, i izdebka na drugim piętrze na rok ieden wynaięte zostaną.

W dniu tymże i mieyscu o godzinie 2 po południu mieszkanie Domu pod L. 7 w żydowskim mieście Kazimierzu stoiącym na rok ieden od dnia 29 Września b. r. wynaięte będzie, gdzie oraz cyna i sprzęty domowe sprzedane zostaną.

Dan w Krakowie d. 17 Sierpnia 1820 r.

Jacek Kawecki, Kom. S.

W dniu 22 Sierpnia r. b. o godzinie 3 po południu w Krakowie przy ulicy Wiślney pod L. 266 odbędzie się w drodze Exekucyi Licytacyia na wydzierżawienie Sklepu z komnatą do szynku służącego, z piwnicą i dną w rzeczonym domu pod L. 266 będących; chcący licytować raczą się w terminie i mieyscu do Licytacyi wskazanym zgłosić, gdzie warunki przed rozpoczęciem się Licytacyi do wydzierżawienia ogłoszonemi zostaną.

W Krakowie dnia 12 Sierpnia 1820 roku.

Hen: Salamoński, Kom: Sąd:

Jan Chrz: Zentek uwiadomia Prześwietną Publiczność, iż mu nadszedł Transport prawdziwego Londyńskiego Porteru, którego cena dla prędszego odbycia zniżoną została. Jedna butelka zwyczayna kosztuie bez butelki złp. 1 gr. 15 z butelką 6 gr więcey. Jedna butelka koszowego złp. 2 gr. 15 z butelką 12 gr. więcey. Skład Porteru iest w handlu pod Konikiem Nr. 498 w Rynku wpodle Hotelu Drezdeńskiego.

Prezes Sądu Apellacyinego Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i iego Okręgu. — Stósownie do przepisu Art: 118 Kodexu Cywilnego, podaie ninieyszem do powszechney wiadomości, iż Trybunał I. instancyi kraiu tuteyszego, na powództwo Katarzyny z Chuderskich Jeleniowey, w Mieście Chrzanowie, Okręgu kraiu tego zamięszkałey, wydał w dniu 29 Listopada r. z. 1819 Wyrok stanowczy, którym nieprzytomność Tomasza Jelenia, przeszło od lat czterech nieprzytomnego i żadney o sobie wiadomości niedaiącego, uznana została.

W Krakowie dnia 5 Maia r. b.

Nikorowicz.
Raubach, Sekr. Sąd. Appel.

Po C. K. Austryiackim Officerze pensyionowana wdowa, rodem Niemka, w czerstwem ieszcze wieku, pragnie w znakomitym iakim Domu w Galicyi lub Polsce umieszczoną bydź pod słusznemi warunkami za Guwernandkę do dzieci lub Zarządzeną domem, przyczem okaże naylepsze i wiarygodne zaswiadczenia. Mięszka na Podgórzu w Traktierni P. Kostkowskiego.